

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
ROZDZIAŁ I	
Podstawy prawne i poglądy doktryny dotyczące pieczy nad dzieckiem rodziców żyjących w rozłączeniu	19
1. Wprowadzenie	19
2. Prawo rodzinne – analiza historyczna regulacji prawnych w kontekście zachodzących zmian społecznych	21
3. Kodeks rodzinny z 1950 r. – pozycja prawna dziecka	25
4. Kodeks rodzinny i opiekuńczy z 1964 r. – sytuacja prawna dziecka po rozstaniu rodziców	30
5. Charakter prawny art. 87 k.r.o.	30
6. Władza rodzicielska – aspekty prawno-moralne	39
6.1. Charakter prawny art. 95 k.r.o.	41
6.2. Uregulowania prawne władzy rodzicielskiej rodziców żyjących w rozłączeniu pozostających zarówno w małżeństwie, jak i poza nim (art. 58 i 107 k.r.o.)	45
7. Piecza współdzielona (naprzemienna) w świetle obowiązujących przepisów	62
8. Piecza współdzielona (naprzemienna) – poglądy psychologiczne	64
9. Podsumowanie	65

ROZDZIAŁ II

Orzecznictwo sądowe i analiza prawnoporównawcza w kontekście pieczy współdzielonej (naprzemiennej)	67
1. Wprowadzenie	67
2. Analiza przepisów prawa odnoszących się wprost do pieczy współdzielonej (naprzemiennej) w polskim porządku prawnym	69
3. Analiza linii orzeczniczych polskich sądów w zakresie wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej i realizowania kontaktów z dzieckiem	72
4. Piecza współdzielona (naprzemienna) w orzecznictwie sądów administracyjnych	83
5. Piecza współdzielona (naprzemienna) w świetle orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	87
6. Piecza współdzielona (naprzemienna) analiza prawnoporównawcza – Belgia	93
7. Piecza współdzielona (naprzemienna). Analiza prawnoporównawcza – Wielka Brytania	101
8. Podsumowanie	108

ROZDZIAŁ III

Społeczny i psychologiczny aspekt pieczy współdzielonej nad dzieckiem w kontekście współczesnych zmian społecznych	110
1. Wprowadzenie	110
2. Zmiany społeczne współczesnej rodziny w kontekście pieczy współdzielonej (naprzemiennej)	112
2.1. Zmiana postrzegania i funkcji rodziny w Polsce po 1989 r.	118
2.2. Wpływ polityki rodzinnej państwa na model pieczy współdzielonej (naprzemiennej)	121
3. Aspekt socjologiczny, prawodawstwo i rola instytucji państwowych w przedmiocie pieczy współdzielonej (naprzemiennej) służące potrzebom społecznym	125
3.1. Najlepszy interes dziecka (dobro dziecka) jako przesłanka pieczy współdzielonej (naprzemiennej)	127
3.2. Wzruszalne domniemanie pieczy współdzielonej	130
4. Indywidualne funkcjonowanie poszczególnych członków rodziny, a piecza współdzielona (naprzemienna)	135
4.1. Funkcja pedagogizacji rodziców w zakresie realizacji pieczy współdzielonej (naprzemiennej)	138
5. Konflikt rodziców a piecza współdzielona (naprzemienna)	144
6. Podsumowanie	152

ROZDZIAŁ IV

Założenia teoretyczne i metodologiczne badań własnych	154
1. Wprowadzenie	154
2. Przedmiot i cel badań	154
3. Hipotezy i pytania badawcze	156
4. Metody, techniki i narzędzia badawcze	157
5. Metody analizy statystycznej materiału badawczego	159
6. Podsumowanie	160

ROZDZIAŁ V

Uwarunkowania pieczy współdzielonej w Polsce w świetle wyników badań własnych	161
1. Wprowadzenie	161
2. Model pieczy współdzielonej (naprzemiennej) w opinii sędziów sądów powszechnych	161
2.1. Czym jest piecza współdzielona (naprzemienna) – próba zdefiniowania pojęcia	163
2.2. Spór rodziców w kontekście stosowania pieczy współdzielonej (naprzemiennej)	166
2.3. Uregulowania pieczy współdzielonej w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym a sytuacja dziecka	171
2.4. Podsumowanie	185
3. Model pieczy współdzielonej (naprzemiennej) w opinii badanych rodziców	186
3.1. Cechy społeczno-demograficzne próby badawczej	187
3.2. Sposób zaangażowania rodziców w wychowanie dziecka przed rozstaniem oraz postrzeganie relacji między rodzicem a dzieckiem	189
3.3. Opieka współdzielona jako formą opieki nad dzieckiem, po rozstaniu rodziców z uwzględnieniem wad i zalet tego modelu opieki	196
3.4. Sprawowanie modelu pieczy współdzielonej, a bezwzględne porozumienie między rodzicami	202
3.5. Forma realizowanej pieczy współdzielonej oraz wpływ tej opieki na dziecko. Zalety i zagrożenia płynące z wykonywania pieczy współdzielonej	207
4. Podsumowanie i wnioski badań własnych	213

Rozdział VI

Sugerowane zmiany w polskiej legislacji na podstawie przeprowadzonych badań – w ujęciu legislacyjnym.

Wnioski <i>de lege ferenda</i>	218
1. Wprowadzenie	218
2. Inicjatywy i projekty dotyczące pieczy współdzielonej (naprzemiennej) w Polsce	223
2.1. Rządowy projekt zmian ustawowych z 2014 r.	224
2.2. Senacka propozycja zmian ustawowych z 2020 r.	228
2.3. Rządowy projekt zmian ustawowych z 2019 r.	235
2.4. Projekt Rzecznika Praw Dziecka zmiany całego Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego	239
3. Postulowane zmiany polskiej legislacji na podstawie przeprowadzonych badań – wnioski <i>de lege ferenda</i>	243
3.1. Terminologia	244
3.2. Propozycja kształtu przepisów	250
3.3. Piecza współdzielona – definicja oraz miejsce zamieszkania dziecka	252
3.4. Sposób uregulowania pieczy współdzielonej	254
3.5. Przesłanki orzeczenia o pieczy współdzielonej	255
3.6. Poszerzanie świadomości rodziców – psychoedukacja i konflikt rodziców w zakresie pieczy współdzielonej	259
4. Podsumowanie	261
Wnioski końcowe	265
Bibliografia	269
Spis tabel i wykresów	289
Aneksy	293